

Frossar
i schlager

sid 4-5

Kramfors blev
Årets kulturskola

sid 7

Allt från
Rikskonferensen

sid 9

Kultur
Nr 3 Juni 2002
SMÖCKKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

• Kronér
blev ambassadör

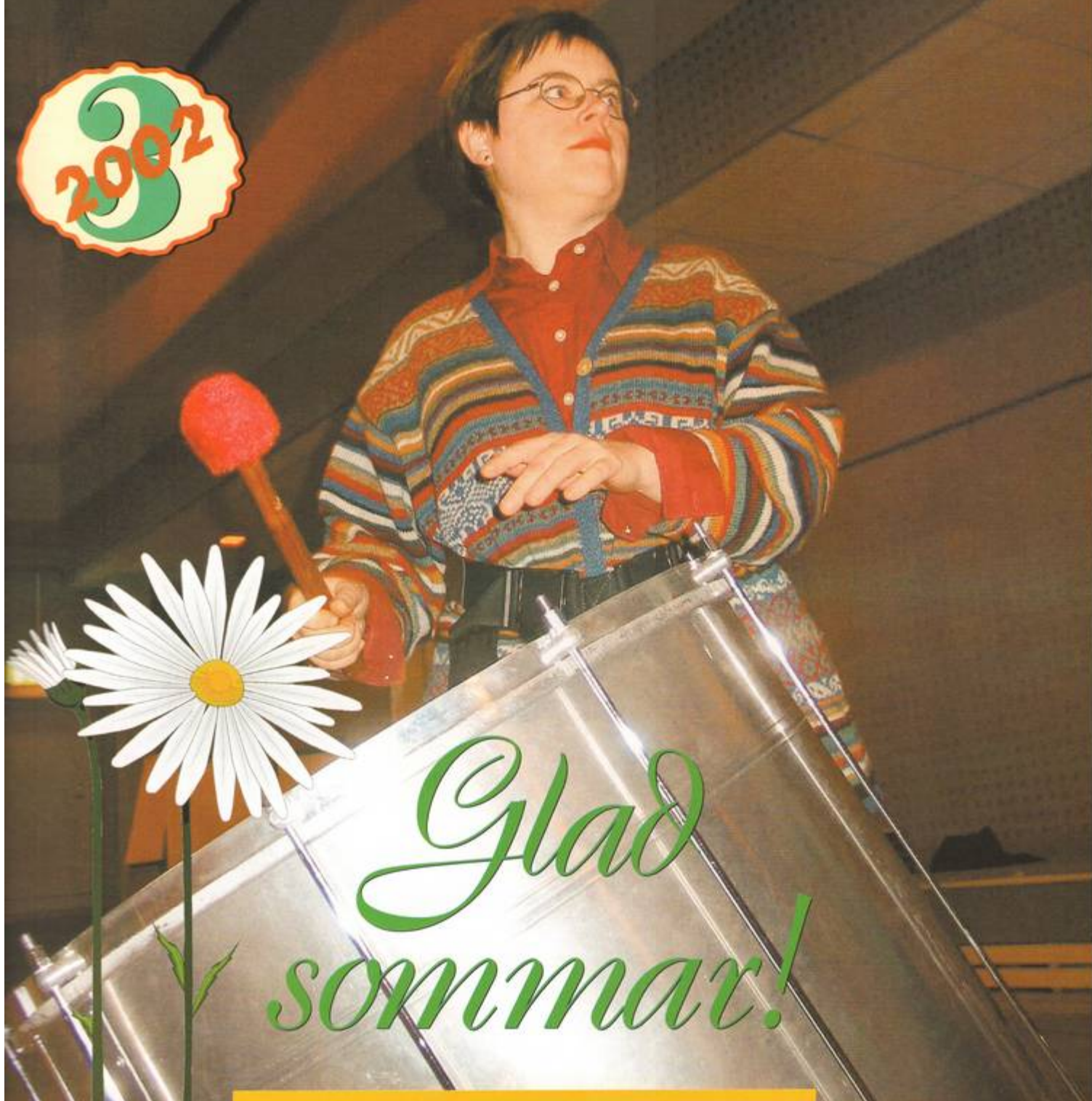
sid 10

• Inga anonyma
musiklärare

sid 14

• Annas
sagolika värld

sid 16

Allt från Andorra till Österrike!

För ett antal år sedan genomförde SIFO en undersökning om, bland annat ungdomars intresse i att studera utomlands. Där kom det fram att så många som upp till 75% är, eller säger sig vara intresserade av att plugga utomlands. Siffran över hur många som gör verklighet av en utbildning i ett annat land landar på 21% och den siffran domineras av flickor, och de kommer i regel från högutbildade familjer i storstäderna.

Enligt Centrum för Internationellt Ungdomsutbyte CIU, finns ingen anledning att tro att inte detta stämmer även idag. Det är väl ingen djärv gissning att tro på en ökning dessutom.

Bara några år före denna undersökning fick jag själv, som dåvarande rektor för en musikskola, ett besök av två gymnasietjejer som ville få information om vilka utbildningar i Europa de kunde söka sig till.

Tyvärr fanns det då inga källor att peka på.

Men nu kan SMoK presentera en guide över nära 2.500 eftergymnasiala konstnärliga utbildningar i Europa, från Andorra till Österrike. Sedan är det bara att gå in på skolans hemsida eller fatta luren och testa skolengelskan för att få reda på om det är något som passar.

Vad lämnar vi från musik- och kulturskolan -som synbart bevis på att vi tror på en framtid av utbildning och internationalisering- över till våra elever när de gjort sin sista termin hos oss? Ett och annat intyg har jag själv erfarenhet av men i övrigt... jag gissar att det är ganska skralt med den saken.

Nu, menar jag att vi har den perfekta presenten att lämna till våra avgångselever vid terminens avslutningsföreläsning. En unik katalog att använda eller bara bläddra i och som symboliserar så mycket av det vi står för; tron på en framtid byggd på ungdom, utbildning, kultur och närmande mellan folk.

Slå upp sidan 17 och gör slag i saken. Köp den till dina elever, det är dom värda och det är ju i första hand för dem vi gjort den.

Glad sommar!

STEFAN ANDERSSON

Tipsa Smockan!

Tel: 0660-825 22
0708-66 03 04
Stefan Andersson

INNEHÅLL

i detta nummer

Ledare.....	2	Hur informerar vi egentligen?	8	Söker de dig?	18
Kort från SMoK.....	3	Rikskonferensen i fokus.....	9-13	Politiker i teaterföreläsning.....	19
Slår ett slag för slagern	4-5	Det sjunger om Nybo skola ..	14-15	Hultsfred rockar vidare	20
Konstnär målar upp jätteprojekt .	6	Med magiska skor.....	16	Kulturnytt.....	22
Kramfors kulturkommunen	7	Pianodebatten fortsätter.....	17	Porträttet	23

Kultur
SMoCKAN

KULTURSMOCKAN

DAUS TRYCK & MEDIA
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-22 05 17

ANSVARIG UTGIVARE

Stefan Andersson
0660-825 22
stefan.ason@telia.com

REDAKTÖR

Olof Wigren
0660-26 61 21
olof.wigren@dau.se

PROJEKTLEDARE/ANNONSER

Jan Dyllicki
0660-26 61 05
jan.dyllicki@dau.se

Annonsprislista kan laddas ned som pdf-fil från hemsidan www.dau.se

PRENUMERATION

0660-26 61 00

KulturSmockan utkommer med 6 nr/år och är tryckt på godkänt miljövänligt papper. Hjälpmedelprenumeration kostar 180 kr.

GRAFISK FORMGIVNING

Johnny Altelind
0660-26 61 31
johnny.altelind@dau.se

REPRO

PRODUKTION

TRYCK

DAUS Tryck & Media, Bjästa

MEDVERKANDE

I DETTA NUMMER

Per Sjöberg
Åke Dablbäck
Stefan Andersson
Anders Nordin
Stefan Nolerwik
Håkan Sandb
Joakim Kronér
Peter Björk
Stefan Franzén

Jonas Andersson & Daniel Hellström

SMoK
Sveriges Musik- och Kulturskolor

KulturSmockan utges av samrådsorganet för Sveriges musik- och kulturskolor, SMoK

KulturSmockan nästa nummer: v. 37. Manusstopp för annonser: 28 augusti.

OMSLAGSFOTO:

Stefan Andersson

I denna ljuva sommartid...

– Av Per Sjöberg, Ordförande S MoK –

Som ett säkert värtecken som förebådar den ljuva sommartiden så infaller S MoKs rikskonferens! I år hade vi möjlighet att gästa Norrköpings kommun och De Geer hallen. Jag bugar mig mot Norrköpingshället och framför mina och alla andra konferensdeltagares stora TACK till Er alla i

Norrköping som skapade mycket fina yttre förutsättningar för en lyckad konferens, tack! Till och med vädret var på ett strålände humör...men det är klart, någon nytta skall man väl ha av att ha SMHI i sin närhet!

Rikskonferensen är på en och samma gång avslutning på ett verksamhetsår och starten på det kommande. I den nya styrelsen som valdes vid årsmötet hälsar vi Winnie Löfqvist från Gotland välkommen och tackar Lisa Lundqvist från Kalmar för ett långt och engagerat arbete i vår styrelse.

Själv vill jag tacka för förtroendet att få vara föreningens ordförande ytterligare ett år. S MoK arbetet är oerhört inspirerande och positivt i styrelsearbetet i sig. Men den största energin får jag och styrelsen av det faktum att vi glada och stolta kan se att det arbete vi gör kommer branschen till verklig nytta.

S MoKs arbetsplan innehåller en stor blandning av övergripande långsiktiga aktiviteter kombinerade med konkreta praktiska. Aktiviteter som sammantaget skall i huvudsak rikta sig till politiker, chefer, tjänstemän, musik- och kulturskolans personal, våra deltagare, media, nationella institutioner/organisationer och till allmänhet. Detta för att bidra till utveckling, kunskap och insikt om att när vi ger barn- och ungdomar redskap att uttrycka sig med musik, dans, bild/form, teater, skriva, ljussätta... så ger vi glädje och kraft som kommer individen till nytta under hela livet.

Den glädjen och den kraften är ett effektivt sätt att satsa på det friska i människan istället för att vårda det sjuka! När det sjuka väl har inträffat – dåligt självförtroende, våld, missbruk mm – då har en stor skada redan skett som sällan kan repareras fullt ut. Att ta vara på barnens och ungdomarnas lust att skapa är att ta vara på det friska och förhindra det sjuka! Det, mina vänner skall vi kämpa för, och det skall alla politiker, som är värda namnet, ha lika tydligt formulerat i sina valtal som mantrat skola/vård/omsorg! I alla fall dom som vill ha min...och förmodligen din röst!

Jag tillönskar alla smockanläsare en riktigt skön sommar!
Per Sjöberg, ordf.

Per Sjöberg omvald som S MoK-ordförande

Per Sjöberg, ordföranden för Sveriges Musik- och Kulturskoleråd, fick förnyat förtroende att leda verksamheten ytterligare ett år.

S MoKs årsmöte var en del i rikskonferensen i Norrköping och Sjöberg var givetvis glad över förtroendet:

– Det är alltid hedrande att få vara med i gemenskapen i detta sammanhang, sa Per Sjöberg efter årsmötet. Den nya styrelsen fick följande utseende:

Ordförande:

Per Sjöberg, Karlskoga.

Ordinarie ledamöter:

Kent Larsson, Örebro,
Pierre Fahlström, Skara,
Monika Karsbrink Lövbom, Luleå,
Britta Gustavsson, Vellinge,
Håkan Sandh, Solna,
Lenny Mostberg, Karlskrona.

Ersättare:

Torbjörn Jakobsson, Kiruna,
Bo-Lennart Johannesson, Botkyrka,
Winnie Löfqvist, Gotland,
Ulla Israelsson, Mora,
Christina Aurell, Staffanstorps,
Erling Rask, Växjö.

Revisorer:

Per Wingren, Norrköping,
Göran Smith, Essunga.

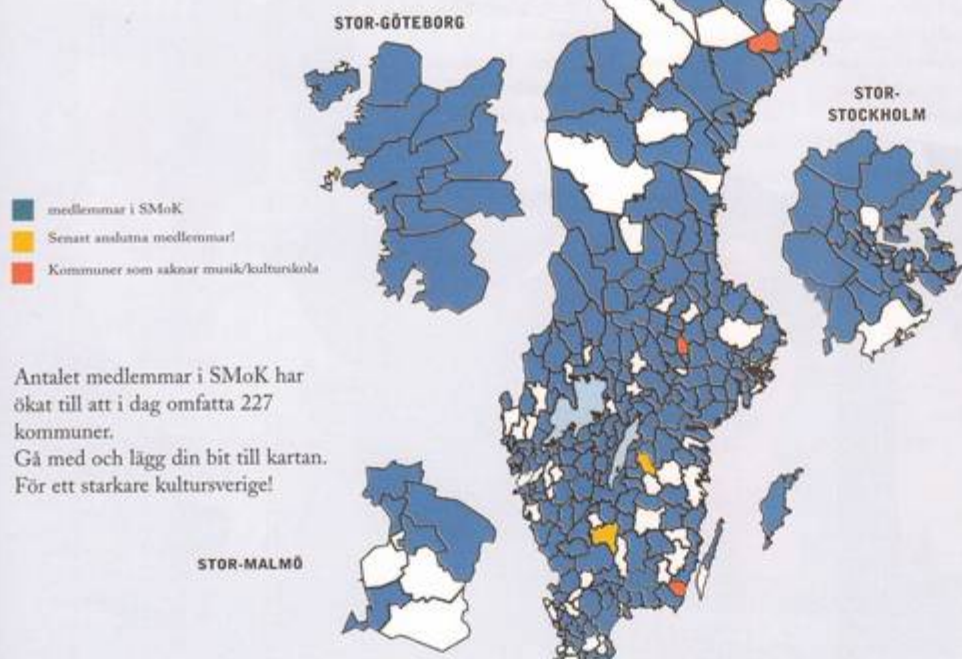
Revisorsersättare:

Charina Widmark, Göteborg,
Håkan Johansson, Hallstahammar.

Valberedning:

Lisbeth Hultberg, Jönköping,
Alf Holmberg, Karlstad,
Olof Bengtsson, Halmstad, samman-
kallande.

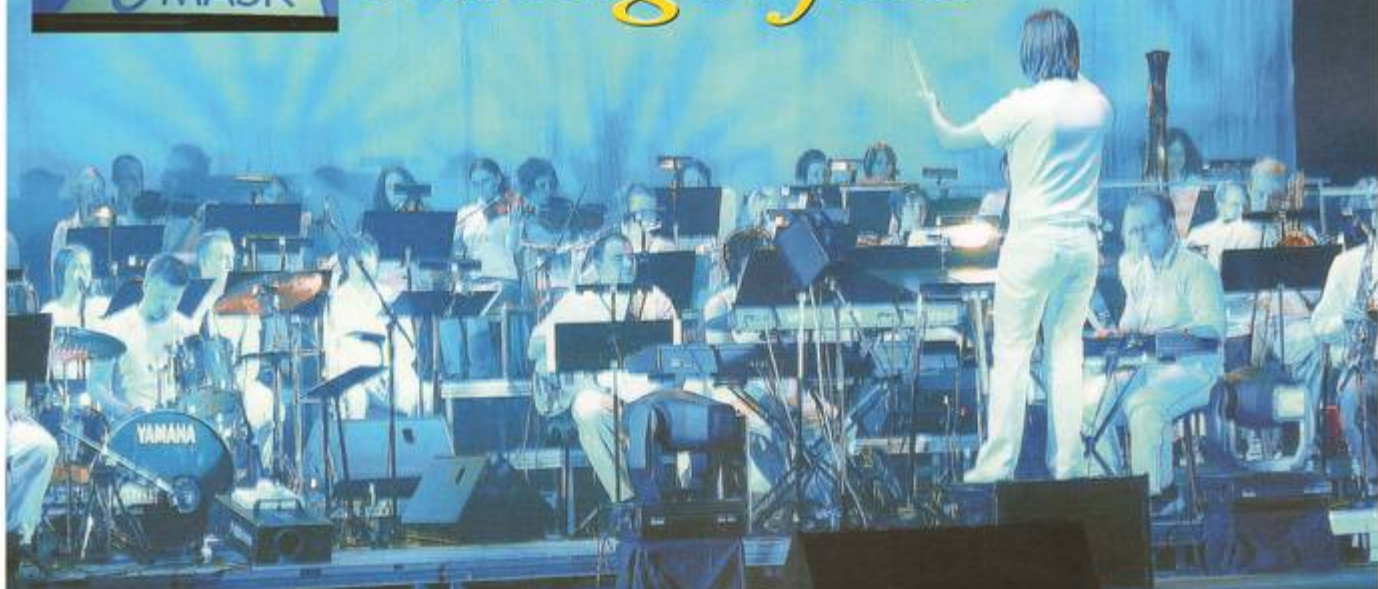
Smockan lägger kulturpuzzel

Per Sjöberg fortsätter som ordförande för S MoK. Foto: Dag Krafft.

– högskolornas schlagerfest

Text och foto, Stefan Andersson -

"Kofi Annan, du är så klar i pannan...", klingande poesi från ett av tävlingsbidragen i musikhögskolornas "Sång Känstest". Trots rimmet från piteåskalden Christoffer Törnros, blickades inte juryn som istället valde att premiера Malmö musikhögskolas bidrag: "Världens 8:de underverk", och spräckte samtidigt en fyraårig segersvit från Göteborgs musikhögskola, sannerligen ett mästestycke.

Ett av Piteå musikhögskolas bidrag var "Den vita renen". Låten kom inte till final trots dansare och korister i publikfriande samdräkt och lovika-baddräkt.

Sedan en anspråkslös start har tävlingen utvecklats till att bli ett evenemang med lokala uttagningar i Malmö, Göteborg, Ingessund, Stockholm, Örebro och Piteå. Nu har alltså ännu en riksfinal av de sex musikhögskolornas alldeles egna melodifestival gått av stapeln, detta år i Piteå. Den över tusenhövdade publikskaran fick uppleva tre timmars schlagersmaskande från scenen då ju tävlingen går ut på att bedöma schlagergenreterns alldeles speciella klichéer. Det var med andra ord en kväll som verkligen inbjöd till att ta ut svängarna och vältra sig i slagerns värld,

musikformen som så många älskar att hata.

MÅNGFASSETTERAD MUSIKHÖGSKOLA

Sammantaget presenterades en mycket välregisserad show med tolv bidrag. De obligatoriska dansnumren fanns med, glittret och konfettibomberna, stor orkester med elever från Piteå musikhögskola och Framnäs folkhögskola. Ljus och ljudprestationer värdiga en högskoleutbildning som spänner musklerna. Media och radiostudenterna var på plats med sju kameror och direktsändning i Piteå stu-

dentradio och på Internet. En intressant verklighetsbild av mångfalden från en modern musikhögskola.

OBLIGATORISK TONARTSFÖRÄNDRING

Låtarna är villkorade till maximala tre mi-

Anders Ekman i bara pyjamasen i sin egen låt "Det är mig du vill ha". En pampig och mäktig ballad som gick till final.

nuter, minst en tonartsförändring och skapade i en anda av kärleksfull parodi på schlagern som genre.

Alla bidragen uppfyllde grundförutsättningarna, dessutom var de arrangerade och orkestrerade på ett mycket smakfullt sätt med många inslag av medvetna finesser. Allt väl inrepererat och genomfört av dirigenterna. Mellan bidragen fick vi på sant eurovisions-Tvmanér, se filmsnuttar om solisterna, och om Pitcå fick vi lära allt från Öjebyns kyrkas klockstapel till inrestället Olivers Inn.

Under högtidliga former överlämnades slutligen nästa års arrangemang till Malmö musikhögskola.

En av publikfavoriterna; Agent Sevenleven i "Älskade spion" från Göteborgs musikhögskola. Ett tungt bidrag i mycket äkta Bondstil med karakteristiskt kromatiska tonslingor listigt och smakfullt invända i orkesterarrangemanget.

Vinnare i Riksfinalen av musikhögskolornas egen schlagerfestival blev David Fremberg från Malmö musikhögskola. Inspirationen till låten "Världens 8:e underverk", lär ska ha kommit från Edvard och Peps Persson samt Kvinnaböske.

Final i musikhögskolornas "sång häntest" med alla artister på scenen och vinnarmelodin än en gång.

Välkomna till årets fortbildning

på Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Peder Hofmann, utbildningsledare

Fortbildningar under nästa läsår

BLAND ANNAT:

- HANDELDARUTBILDNING, 5 POÄNG
- RYTMIK FÖR INSTRUMENTALLÄRARE, 3 POÄNG
- SUZUKIMETOD FÖR ORGEL, 10 POÄNG
- KLASSISK PIANOIMPROVISATION, 5 POÄNG
- SÅNGSVANEN LYFTER VII, 5 POÄNG
- SAMSPEL I PIANOUNDERVISNINGEN, 3 POÄNG
- ROMANSINTERPRETATION, 3 POÄNG
- UPPDRAGSUTBILDNING ENLIGT ÖNSKEMÅL
EXEMPELVIS VÄXTKRAFT MÅL 3

Välkommen till KMHs Ungdomsskola för elever och elevers lärare

Kursen vänder sig till elever och lärare i piano, stråk och gitarr.

Kursen för eleverna består i lektioner av KMHs lärare vid sex tillfällen per termin.

Kursen för lärarna är en högskolekurs, 3 poäng, och består av handledning, metodik, ledarskap/lärskap.

För mer info: ring 08-16 18 55

För information om våra övriga fortbildningskurser – besök vår hemsida: www.kmh.se Maj Alhéus 08-16 13 72, Peder Hofmann 08-16 18 55 fortbildning@kmh.se KMH, Box 27711, 115 91 Stockholm

www.kmh.se

Konstnären Margareta Stehr skapar konst utanför ramarna

– Text: Anders Nordin. Foto: Jan Dylicki –

Fakta om Margareta Stehr

Född: 1966 i Stockholm.

Familj: Gift med Robert James, styvmamma till två av Roberts fem barn.

Studier: Universitetets Konstskola, Nyckelviksskolan (ettårig linje, bildinformation, måleri och grafisk form).

Samlingsutställningar:

"Konst i det gröna", Luleå 1990-93.

"Kreativa kilometer", Stockholm 1994-99.

Konstringen, Ekerö, 2000, 2001.

Värsalongen, Trappan, Vällingby, 2001.

"I musikens tecken", Ekebyhovs slott, Ekerö, 2001.

"Vägska", Leksands Kulturhus, 2002.

Separatutställningar:

Nybrokajen 11, Stockholm, 1998.

Galerie Micro, Stockholm, 1999.

Ulriksdals Slottscafé, Solna, 2000.

SPP, Stockholm, 2000.

Musikdagarna i Gryt/Stjärnhov, 2001.

Regeringskansliet, Stockholm, 2001.

Sollentunamässan, Sollentuna, 2001.

Christinasalen, Piteå, 2001.

Representerad:

Väggmålning, Stockholms Stads Kulturskola.

Ekerö Kulturskola.

– Rita och måla har jag gjort i hela mitt liv...

Margareta Stehr, konstnär/grafisk formgivare från Stockholm, deltog för första gången på rikskonferensen.

Margareta är född 1966, uppvuxen i Stockholm och utbildad vid främst Universitetets Konstskola och Nyckelviksskolan.

– Konst, musik och grafisk form är tre stora delar i mitt liv och mitt skapande, upplyser Margareta. Musiken går igen i det mesta av vad jag gör. Som hobby spelar jag altfiol i Stockholms Akademiska Orkester och det var där någonstans som jag började se hur vackra notbilderna kan vara.

Margareta fick därmed sin inspiration att börja måla noter, instrument till exempel.

– Då blir det verkligen musiktavlor, säger Margareta. Främst blir det konstverk i akvarell och tusch, men även med inslag av krita.

Margareta har också mer och mer börjat utforska möjligheterna till att skapa konst som inte bara håller sig "inom ramarna" utan låter konstverkets form bli något mer än bara fyrkantigt.

ENSAMFÖRETAGARE

Margareta Stehr driver ensam företaget Designo och jobbar i sin ateljé cirka sex dagar i veckan.

Men förmögen i form av pengar blir hon inte. Möjligen förmögen på erfarenheter.

– Det går knappt ihop, säger Margareta. Men jag har blivit bättre och bättre på att sälja mig själv. Via "djungeltelegrafan" knyts en del kontakter. Jag har för övrigt planer på att jobba ihop med en marknadsförare, så vi får väl se vad detta utmynnar i.

Maken, Robert James, har också musiken i blodet. Är altviolinist och jobbar för Sveriges Orkesterförbund.

– Mitt jobb med måleriet har nära anknytning till musikaliska erfarenheter. Jag har helt enkelt hittat rätt i mitt liv. Musik för mig är inte bara ljudet, även formen på instrumenten fascinerar mig, säger Margareta.

JÄTTEPROJEKT

Margaretas mamma spelade piano och sjöng med i Akademiska kören. Det

handlar alltså om en tvättakta musikfamilj.

Margareta Stehr har stora planer på gäng, och då inte bara själva måleriet.

Projektet "Möte över alla gränser" är det som upptar en stor del av Margaretas tid just nu.

Margareta Stehr, mångsidig konstnär och entreprenör som planerar stort projekt kring flyktingfamiljer.

– Ett jättestor projekt, som handlar om att synliggöra faderskapssystemet där svenska familjer blir fadderfamiljer till invandrar- och flyktingfamiljer. Våra politiker ska bli förebilder genom att de själva blir fadderfamiljer. Jag har mötts av en enorm respons och blivit inbjuden till samtliga partier. Som frontfigurer i projektet försöker jag få två före detta statsministrar från var sitt politiska block; Ingvar Carlsson och Carl Bildt. Ingvar Carlsson har sagt ja till att han stödjer projektet och Carl Bildt, som tycker att det var en jättebra idé, har ännu inte meddelat hur stor del han kan ta i det hela, berättar Margareta.

– Jag hoppas också på ett TV-program framöver, har varit i kontakt med SVT. Väntar just nu på ett besked från dom.

"Möte över alla gränser" har stora förutsättningar att bli något riktigt stort.

Margareta Stehr var utan tvekan en av de färgstarkaste utställarna under rikskonferensen årgång 2002.

Bagatell

AKUSTIK & HJUL

Grossistpriser på:

– Plexi-skärmar till

slagverk, brass m.m.

– variabla akustikväggar

– Pianomedar 595:-/piano

– Flygelvagnar 1495:-/flygel

Bagatell musikprodukter

Husbyvägen 7, 590 54 Sturefors, Sweden

Tel: 013-527 50, 0708-30 75 74.

Fax: 013-527 52

Homepage: www.bagatell.nu

E-mail: bagatell.musik@beta.telenordia.se

Årets Musik- och Kulturskola utsedd:

Kramfors Kulturskola

Bland 24 sökande Musik- och kulturskolor som tävlat om Svenska Musikrådets pris som bästa Musik- och kulturskola 2002 blev Kramfors kulturskola vinnare i jämn kamp med Musik och dansskolan i Gagnef och Växjö Kulturskola.

Priset på 50.000 kr och ett diplom utdelades av juryns ordförande, förbundsdirektören i Teatrarnas Riksförbund, Laila Freivalds, vid en ceremoni i Arbisteatern i Norrköping den 10 april under SMOks rikskonferens. Detta skedde till tonerna av föregående års vinnare, Skellefteå kulturskolas orkester.

Hederspriser på 10.000 kr utdelades till Musik och dansskolan i Gagnef och Växjö Kulturskola.

Med detta pris vill Svenska Musikrådet uppmärksamma de kommunala Musik- och kulturskolornas betydelse. Det svenska musiklivets bredd, höga kvalitet och internationella framgångar grundläggs i musik- och kulturskolorna.

Priset utdelas i samverkan med IFPI, Rikskonserter, SAMI, STIM

Tidigare pristagare:

1998: Kulturskolan Miranda, Mora

1999: Eslövs Kulturskola

2000: Musikkolan, Vänersborg

2001: Skellefteå Musikkola

JURYNs MOTIVERINGAR

KRAMFORS KULTURSKOLA

"Kramfors Kulturskola Kulturskolan är navet i Kramfors kulturliv. Den når många barn och ungdomar som uppmuntras till livslångt kulturutövande. Den är ryggraden för ett brett amatörkulturliv, programverksamhet med professionella artister och för kulturellt och pedagogiskt utvecklingsarbete. Den är en framtidsresurs som kommunen satsar på i en ekonomiskt svår situation. Med ovanliga organisatoriska lösningar och

samverkan blir verksamheten effektiv och kan ges både bredd och djup."

• Juryns hederspris i samband med valet av Årets Musik- och Kulturskola:

MUSIK OCH DANSSKOLAN I GAGNEF

"Musik och Dansskolan i Gagnef visar att den lilla skolan i den lilla kommunen kan arbeta stort! Genom en rad initiativ, som exempelvis -musikprofilsolor, EU projekt i ensemblespel, CD dokumentation vartannat år, länsamverkan - gör man den lilla verksamheten till en stor resurs i första hand för den egna kommunen men också i länet. Musik och Dansskolan i Gagnef är ett föredöme som bekräftar att storhet inte bara beror på materiella resurser utan minst lika mycket på idériedom och förmåga att gå från vision till verklighet."

• Juryns hederspris i samband med valet av Årets Musik- och Kulturskola:

VÄXJÖ KULTURSKOLA

"Växjö Kulturskola har en imponerande verksamhet med stor bredd och hög kvalitet. Juryn vill särskilt peka på kulturskolans föredömliga arbete för att stimulera elevernas kreativitet och egna skapande. Kulturskolan i Växjö visar också prov på en spännande utveckling genom samverkan med andra institutioner och sökande av andra verksamhetsformer; exempelvis det initiativ man tagit till egen grundskola och till samarbetet med Växjö universitet."

Juryns sammansättning:
Laila Freivalds, ordförande
Sture Andersson, f.d förbundsdirektör i ATR

Jannie Berggren, Danshögskolan
Lennart Fridén, Riksdagens kulturutskott

Ingemar Hahne, Styrelseledamot i STIM/Svensk Musik

Jan-Anders Melander, kommunfullmäktiges ordförande Skellefteå kommun
Bengt Rosengren, SAMI

Sune Johansson, rektor för Kramfors Kulturskola tar emot priset från Laila Freivalds, juryns ordförande.
Foto: Dag Krafft.

Nu är noter billigare!

Bokmomsen sänktes den 1 januari
från 25% till 6%

Därför är noter billigare nu!

SVENSKA MUSIKFÖRLÄGGAREFÖRENINGEN
www.smff.se

Bergslagens kammarsymfoniker - Sveriges orkesterförbund

Orkesterläger i Cassels,

alla åldrar, Grängesberg, 16-13 - 10-22 juli, 3 symf.konserter, dirigent Tomas Kapten

Bergslagens kammarsymfoniker

Tjajkovskij Symfoni nr 5, Wagner uvertyr, R. Strauss, Violinkonsert, Mozart Serenad för blåsar, Respighi, Fågellarna Vaughan-Williams Oboekonsert, Rodrigo, Adagio för git & ork. Årets tonsättare Dag Lundin, Concertino för blockflöjt o stråkorke. Brassoktett, kammarmusikafton, dansafton. Sektionsinstruktörer. Solister prof Ulf Wallin, violin, Geoffrey Cox, oboe, prof Eugenia Kanthou, gitarr, Kerstin Frödin, blockflöjt

Upplys o anmälan John Björklund, Ålvg 6, 714 30 Kopparberg 070-592 38 62, 0580-713 64, fax 0580-713 66, program på begäran. E-post john.bjorklund@ljusnarsberg.mail.telia.com Avgift 3.600 SEK till pg 72 79 62-3, inkl logi, mat. Rabattmöjligheter. Noter skickas ut efter betald avgift. Boende: Vandrarnhem flerbäddrum, hotell enkelrum 300 kr tillägg/natt. 70 deltag. Stöd av Ludvika kommun, Cassels konsertförening, Västmanlandsmusiken, m fl. Se även www.bergslagensymfoni.just.nu

Våga vara kaxig – våga se problemen

Norrköping på SMOK-konferensen diskuterade vi den avhandling om interaktion och kunskapsutveckling som Anna-Lena Rostwall och Tore West har skrivit. Jag har tidigare behandlat den här i Smockan. Den har sedan dess väckt en hel del debatt – ibland ilsken och inte särskilt konstruktiv. Ibland sansad och viktig. I Norrköping var det definitivt det senare som gällde.

En av frågorna som väckts efter bokens publicering var om de fåtal musiklektioner som beskrivs – på ett oftast negativt sätt – är särskilt representativa för vår verksamhet. Tore och Anna-Lena har aldrig påstått att de var det. Vi på konferensen försökte heller inte svara på det. Däremot var alla grupperna överens om att den här typen av dåliga lektioner finns. Därmed är de också ett faktum och ett problem vi måste arbeta med.

Varför finns det dåliga lektioner? Om jag försöker tolka och sammanställa svaren från grupparbetet finns det några olika skäl. Det viktigaste är brist på respons från kollegor och skolledning, kort sagt ensamarbetet.

Vad kan vi då göra åt situationen? Svaren från grupperna innehåller många kloka tankar:

1. Bryt isoleringen – om den finns. Arbeta mer med läroplan. Bryt tänkandet i "mina" och "dina" elever.
2. Både skolledare och kollegor behöver besöka fler lektioner. Använd videokameran precis som i forskningsarbetet tyckte någon grupp. Se sig själv. Videofilma och självutvärdera skrev en annan grupp.
3. Bättre fortbildning och bättre kontakt mellan SMOK och Musikhögskolorna. Ta fram goda exempel och sprid dem!
4. Utveckla ett gemensamt språk så att vi kan diskutera dessa frågor bättre på våra skolor. Skapa forum (i tid och rum) för möten, samtal och reflektion kring vår syn på lärande – skrev en grupp.
5. Sätt musikupplevelsen i centrum
6. Uppmuntra eleverna att säga ifrån om det inte känns bra – tyckte någon grupp.
7. Tydligare mål – kanske även på nationellt plan
8. Upprätta pedagogiska bokslut

Flera grupper betonade också risken av att denna typ av kritik kan tas emot fel i ett kollegium. "Viktigt är med en öppenhet i diskussionen, att inte leta och peka ut "syndabockar" utan verka för en förändring i positiv anda." "Det finns ALLTID något som är bra. SLÅ INTE NER!" är citat som belyser detta. En riktig stark organisation vågar väl vara kaxig men också erkänna sina brister – i våra bästa stunder tycker jag att våra skolor och SMOK klarar av det. I vart fall lät det så i Norrköping.

Vill du läsa hela svaren från grupperna hittar du naturligtvis dem på SMOK's hemsida: www.smok.se

Håkan Sandh

Som jag ser det...

Välkommen till kulturskolan?

Jag försökte övertala en ung grabb att satsa på kultur i skolan häromkvällen. Det skulle vara roligt med något annat än datorspel och pokémon-kort, tyckte jag.

Bagatell KLAVERNOSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell musikprodukter
Husbyvägen 7, 590 54 Sturefors, Sweden
Tel: 013-527 50, 0708-30 75 74.
Fax: 013-527 52
Homepage: www.bagatell.se
E-mail: bagatell.musik@beta.telenordia.se

DIS - DIRIGENTUTBILDNING
I SVERIGE

Grund- och vidareutbildning
för ensembleledare
i musikskolor och
amatörorkestrar

Nivå 2
start september 2002

Informationsfolder och
anmälningsblanketter rekvideras
från

RUMs kansli
013-14 95 90
kansliet@rum.se

RUM

- Spela instrument, dansa, eller spela teater, det kan väl vara kul?
- Ja, kanske. Men hur gör man då? undrade han.

Vi anmäler dig till kulturskolan.

Så jag gick och hämtade kulturskolans gula informationsblad
NU ÄR DET DAGS!

Det skulle kunna vara ett informationsblad från klädsamlingen, sopkörarna, eller skrotbilsinsamlingen. Men det är från kulturskolan.

Där tänkte jag att jag skulle hitta själva själen i kulturskolans satsningar. Det som lockar. Någon som skriver: "Hej! Jag är ansvarig för kulturskolan i din kommun. Och jag skulle tycka det vore väldigt roligt om just du vill vara med oss. Du är nämligen väldigt viktig för vår verksamhet. Om du anmäler dig till oss lovar jag att vi ska göra allt vad vi kan för att du ska få ett så bra utbyte som möjligt av kulturskolan."

VÄLKOMMEN!

Men det var ingen som välkomnade. Hur jag än blåddrade blev jag bara förvirrad. Och litet förbannad.

Inte på ett enda ställe gjorde kulturskolan reklam för sig själv, talade om hur bra man är, hur fantastisk utbildningen är upplagd eller hur intressant det ska bli att ta hand om just MITT barn.

I stället fyra sidor uppmaningar och förmaningar. KOM IHÅG ATT! ANMÄL SENAST! ANNARS KÖLISTA! OBS: DUBBLA VALET UPPHÖR! OFULLSTÄNDIGT IFYLLD BLANKETT RETURNERAS! GÖR ARBETET MELLAN LEKTIONERNA! VIK HÄR! TEJPA HÄR! ELEVER I ÅRSKURS 3 EJ PIANO ELLER KEYBOARD! MINSTA ANTALET ELEVER 6 ANMÄLDA! ANTALET PLATSER BEGRÄNSAT! HÖJD AVGIFT!

Skall, endast, måste, viktigt, senast, är frekventa ord i kulturskolans information. Var fanns glädjen? Leken? Lockelsen?

Jag känner att det i kulturskolans information är viktigare att tala om vad man inte får än vad man får.

Mitt bland alla förmaningar skriver kulturskolan: "Elevens intresse, ambition samt närvaro är mycket viktigt!"

Om något är intressant och lockande ger det med automatik ambition och närvaro. Men vem är det som ska locka fram det intresset? Barnet självt? Föräldern?

Nej, kulturskolan naturligtvis.

Den institutionella kulturen har problem med sin image. Själens, känslans och lidelsens saknas. Kulturarbetet blir till en grå vardag. Plikten framför allt.

Tendenser finns hos läns-kulturen och det finns inom kulturskolan.

Man kan ju hoppas att denna administrativa kreativitetens blockad inte återspeglas i verksamheten. Jag tror dock att det finns en utvecklande och kreativ miljö där. När eleven väl lyckats tränga igenom denna mur av förmaningar kanske det visar sig att kultur är något roligt och spännande.

Till slut hittade jag kulturskolans policy och läste upp den:

"I syfte att låta alla elever komma i kontakt med Kulturskolans aktiviteter bedrivs integrerad projektverksamhet mot ordinarie skola. Kulturskolan erbjuder dessutom, som tidigare, intresserade elever frivillig undervisning i instrument, sång, dans och teater/drama för att utveckla och utvidga deras kulturella färdigheter och erfarenheter. Verksamheten bedrivs såväl i grupp som individuellt."

Tystnad.

- Vad tror du?

Tystnad igen.

- Nää. Jag vill spela fotboll i stället.

Stefan Nolervik
stefan.nolervik@op.se

Årets SMoK-konferens

– en fullträff i flera avseenden...

– av Anders Nordin –

"Vägar Du åka på vår rikskonferens 2002?"

Så rubricerades SMoK:s inbjudan till årets konferens.

"Vi vill passa på att bjuda på en vågad konferens, vars syfte är att ge inspiration och mod till att anta nya utmaningar" löd det i inbjudan.

Sveriges Musik- och Kulturskoleråds årliga rikskonferens blev på nytt ett lyckad arrangemang.

10-12 april samlades flertalet av landets skolledare inom musik- och kulturskolan plus representanter från Kulturutskottet, Framtidens kultur, Statens Kulturråd, Rikskonserter, lärarfackförbunden och länsmusikavdelningarna på kulturhuset Louise De Geerhallen i Norrköping.

– Vi är oerhört nöjda med året rikskonferens, såväl med lokalerna som med själva innehållet. Dagarna i Norrköping har stärkt oss alla. Norrköpings kommun svarade för ett fint värdskap och suveräna kringarrangemang, säger Dag Kraft, kanslichef hos SMoK.

"VÄGAT" ARRANGEMANG...

Konferensgruppen med Britta Gustavsson, Lisa Lundquist, och Pierre Fahlstrom hade konstruerat ett program som inspirerade och kittlade till utmaningar.

– Vi tänkte mycket och länge och enades om att temat skulle bli "vägat": väga möta framtiden, väga möta våra ungdomars tankar, behov, värderingar, väga använda nya strategier för att driva våra verksamheter med mera, berättar Britta Gustavsson.

BERT EN HÖJDPUNKT

Musikprofilen, och kontroversielle Bert Karlsson från Skara, var givetvis en av de som höll ett kittlande föredrag.

Föredraget med den norska idéaustro-nauten var också mycket intressant. "Motivation till innovation" hette temat. Under huvudtemat "Väga, väga" berättade Stefan Boklund om sin studie kring kulturens betydelse för utveckling och lärande.

Lennart Jonasson hade valt temat "Framgångsrika ledare – finns dom?".

KARISMATISK KVINNA

Vidare mötte vi Kajsa Dahlström, karismatisk kvinna, som är drivande bakom det gigantiska projektet Globträdet, Framtidsskeppet. Kajsas tema handlade om att väga möta barns tankar, drömmar och visioner om en bättre värld.

Torsdagen innehöll bland annat gruppdiskussion om temat "Vägar vi använda forskningsresultat i det lokala utvecklingsarbetet?". Arbetspasset inleddes av Anna-Lena Rostvall och Tore West, som med sin doktorsavhandling "Interaktion och kunskapsutveckling" startat en debatt kring hur samspelet mellan elev och lärare ser ut på våra musik/kulturskolor.

Finaldagen med Jan Bylund och temat "Väga fråga – väga vara korkad!" lockade fram många hjärtliga skratt.

Den högtidliga avslutningen i Hörsalen med Norrköpings Musikskola blev också något att minnas.

FANTASTISK KVÄLL

"Höjdarna" under kvällen var korandet av "Årets Musik/Kulturskola" – Kramfors Kulturskola, framträdandet av förra årets vinnare, Skellefteå Musikskola, samt sist men inte minst; Lasse Kronér's kröning till "Årets Ambassadör". Alla deltagarna stod upp och hyllade Lasse med en av hans egna sånger han skrivit till sin dotter Amalia. Snacka om en röd Kronér... Det var sannerligen en höjdarkväll.

NÖJDA UTSTÄLLARE

Jo, såväl utställare som konferensdeltagare trivdes utmärkt tillsammans. Utställarna var alla överens – årets konferens var mycket givande.

Utställarna är guld värda!

– Det är tack vare dem som vi kan ha en låg deltagaravgift, understryker Britta Gustavsson.

***

Nu lägger vi Norrköpingskonferensen till handlingarna.

Väl mött i Örebro nästa år!

Så tyckte deltagarna om Rikskonferensen:

Winni Löfqvist, rektor, Gotlands Kulturskola:

– Konferensen i Norrköping var en av de bättre genom åren. Onsdagskvällen var en riktig "höjdare" med Lasse Kronér's kröning till ambassadör. Jag var också mycket nyfiken på Bert Karlsson, och jag kan tänka mig att ingen blev missnöjd med hans föreläsning...

Björn Ander-Andersson, Stockholms stads kulturskola,

– Det är oerhört värdefullt att få träffas en gång varje år. Föreläsningarna var mycket intressanta och givande och onsdagskvällen var mycket trevlig. Schemat var alltför pressat för att det skulle bli tid över för snack "vi deltagare emellan".

Ann-Britt Sörensen, rektor Sundsvalls Kulturskola:

– Rikskonferensen är en viktig mötesplats för oss alla. Det är viktigt att vi får träffas och utbyta idéer och tankar. Föreläsningarna var mycket intressanta, men även pauserna är viktiga. Dessutom var det bra att vi inte bodde i samma hus som konferensen, som det var förra året i Göteborg.

Foto: Dag Krafft.

Kronérs bror om kröningen: "Lasse ambassa

Text: Joakim Kronér

När brodern först ringde och frågade om jag skulle åka med till Norrköping, där han skulle bli utnämnd till ambassadör för SMoK trodde jag att han skojade. Tankarna för i huvudet... Lasse ambassadör... det är något skumt med det här...han har hittat på något lurtt. Det var först lite senare i bilen jag förstod att han inte hade något avancerat practical joke på gång i vanlig ordning.

Under resan till Norrköping pratade vi en hel del om utnämningen och vad den skulle betyda rent praktiskt. Jag insåg snart att Lasse förmodligen passar rätt bra som ambassadör för SMoK, dels som ansikte utåt, men Lasse har även en hel del idéer kring det här med musik- och kulturskolor runt om i landet. Det är i alla fall så vår resa ser ut, vi pratar om musik- och kulturskolornas arbete som man

många gånger inte ser.

– Det här är jätteskoj, jag har ju aldrig gått i någon musikskola, men har arbetat med många som gjort det. Det om något har lärt mig vilken nytta de gör i samhället genom att ge barn och ungdomar en möjlighet att utveckla sitt musikintresse.

RÄTT KLÄDSEL?

Väl framme vid Arbisteatern, där SMoK

Skara-Bert tog tag i alla...

– Av Anders Nordin –

Spänningen steg bland konferensdeltagarna i Norrköping. Alla väntade på föreläsningen av Bert Karlsson, skivbolagsdirektören/entreprenören från Skara.

Epiteterna på Skara-Bert är många. En av de senaste är "TV3's bästa sparringpartner".

Bert trivdes, inledde lite överlägset:

– Egentligen begriper ni ingenting. Jag kan det här med musik, även om jag själv

inte är musikalisk, sa Bert. Skrattsalvorna smattrade inne i lokalen. Vilken start!

– Jag började i Tidan 1965 som bo-

kare av dansband, men redan året innan hittade jag min första artist. I Finland, berättade Bert.

Bert noterade den senaste tidens händelser inom musikbranschen.

– Alla musiker som bildat skivbolag har gått omkull. Man kan fråga sig varför. Jag har svaret. Man måste kunna marknaden, och det är inte många som är förunnad den gåvan.

STÖRSTA KRISBRANSCHEN

Enligt Bert Karlsson är skivbranschen den största krisbranschen i dag.

Han vet vad han talar om efter alla år.

Bert kan peka på ett imponerande register av framgångar – han har bland annat varit med om att matcha fram fyra melodifestivalvinnare.

Han återkommer till marknaden. – Det är livsviktigt att analysera marknaden. Det kan jag.

Han snackade även om dansbandsmusik.

– Den är inte alls så dålig som vissa vill göra gällande.

Om musikaliteten:

– Jag kan inte spela ett enda instrument. Men jag kan ändå bedöma om en låt är bra eller dålig.

• Ekonomin?

– Det går bra ekonomiskt, även om det varit kärt en del gånger genom åren.

Bert myntade uttrycket som:

"Det är lätt att vara miljonär och vänsterpartist". (Skratt i lokalen). Vad han nu menar med det...

MÅSTE VÄGA ATT MISSLYCKAS

Man måste också våga att misslyckas.

– Om jag gör två rätt på fem saker är jag nöjd, men inte fem av sex.

Bert Karlsson är en idéspruta av stort format. Han var exempelvis mannen bakom postens cd-försäljning. För 99 kronor per skiva. Det blev 65.000 skivor sålda vid postkontoren runt om i landet.

– En succé för oss.

Bert avslutade föredraget genom att ge ett bra tips till landets skolor: – Låt er skola ta fram en låt var, och tävla mot andra skolor. Det kan bli en verklig hit.

Enligt Skara-Bert är marknadsgubbar och barn de enda vi kan lita på i dagens samhälle...

” Egentligen begriper ni ingenting ”

Foto: Stefan Andersson

dör, vad då???"

ordnat med middag och prisutdelning till årets musik och kulturskola, började vi fundera på om vi hade rätt klädsel.

– Man kanske måste ha frack!, sa Lasse skrattande.

Vi bestämde oss dock ganska fort för att en man som introducerat den något tveksamma blandningen av gymnastikskor och frack, knappast skulle ha någon större press på sig vad gällde klädvalen dag som denna.

Teatern var fylld av glada människor och vi kände oss genast välkomna, vi lotsades smidigt fram till våra platser av SMOks Per Sjöberg. Hela tillställningen kändes spontan och öppen samtidigt som allt var väl planerat.

Det delas ut pris och spelas musik när det plötsligt är Lasses tur att utnåmnas, då han går upp på scen har SMOk ordnat så att alla i lokalen övat in körstämmorna till Lasses egen låt "Amalia".

VI HADE HELLRE STANNAT...

Brodern får helt enkelt sitta på scen och ta emot SMOks körversion av sin sång.

Lasse visste först inte vad han skulle säga, men det gick fort över och han befann sig strax i ett tacktal som väl mer kunde liknas vid ett standup comedy nummer. När han avslutningsvis berättar om hur han en gång storstilat erbjudit sig att skriva upp kungafamiljen på gästlistan till en speling som Triple & Touch hade på Öland, är publiken helt klart med på noterna. Tråkigt nog var vi tvungna att resa vidare till Stockholm men kände båda två att vi hellre hade stannat ett tag till.

I bilen på väg från Norrköping var Las-

se fortfarande tagen av SMOks välkomnande.

– Helt fantastiskt att dom tagit sig tiden att arrangera stämmorna till Amalia, jag blev helt tagen på sängen. Jag trodde ju att jag kanske skulle spela något, det var en mycket lyckad överraskning.

Den fortsatta resan till Stockholm går väldigt fort då kvällen gett oss mycket att prata om. Genomsyras resten av SMOks verksamhet av samma glädje och spontanitet som festen gjorde, kommer säkert arbetet som läggs ned att ge en god skörd.

Foto: Dag Kraft

Juryns motivering:

"Lasse Kronér – en musikalisk gränsvärskridande glädjeberusare av största format – som ruskar om över generationsgränserna.

För såväl lilla Amalia på dagis som moder Ada på hemmet bjuder han generöst och hjärtinnerligt på sig själv.

Han är en genuin musiker, sångare och kompositör av högsta klass som bevisar att kulturens många ansikten har ett gemensamt leende som gör att man mår bra.

Hans sätt att möta musik, musiker och publik genomsyras av värme, humor, lyhördhet och respekt.

Dessa egenskaper gör honom till en idealisk förebild och inspiratör.

Det är med stor glädje som SMOk, Sveriges Musik- och Kulturskoleråd, härmed utnämner Lasse Kronér till ambassadör för alla barn och ungdomar i Sveriges musik- och kulturskolor!"

NYKÖPINGS BLÅS TONWERKSTAN AB

Armstrong®

- PROFESSIONELLT BYGGD MED 442-SKALA
- PERFEKT INTONATION
- PROGRESSIVT MUNSTYCKE
- 5-ÅRS GARANTI PÅ SILVERPLÄTERING
- DELUXE-ETUI OCH ÖVERDRAG
- PRIS 5.395,-

Ateljé & Verkstad
Behmbrogatan 5D, 611 34 NYKÖPING
Tel: 0155 – 21 97 77, 21 97 96 Fax: 0155 – 21 96 96

www.nykopingsblas.se

info@nykopingsblas.se

Foto: Jan Dyllicki.

1960-talet präglades av dansbandsmusik, folkparkerna var fyllda, ungdomen var dansant till tusen.

1965 bildade Per sexmannabandet "Team med Lasse" – ett typiskt Telstarband.

Musikimportören och musikern

PER NORDÉN

– en typisk produkt av kommunala musikskolan

– Text: Anders Nordin. Foto: Jan Dyllicki –

– Man kan nog påstå att jag är en typisk produkt av kommunala musikskolan.

Musikern och musikimportören, Per Nordén i Linköping, livade i 60-talets början klarinett i Linköpings Skolmusikår.

– Jag valde musiken före idrotten, egentligen var jag aldrig riktigt intresserad av att sporta, säger Per.

– På den tiden var jag 15 år. Därefter var jag, under ett antal år, musiker som halvproffs. Som studerande var det ett bra tillskott i kassan, minns Per.

Sättningen i bandet på den tiden var trumpet, tenorsax, hammondorgel plus

komp.

1972-80 livade Per Nordén med i välkända Max Rogers orkester, därefter blev det Ingemar Wåhlins storband.

GILLAR STORBAND

– Storband ligger mig varmt om hjärtat, säger Per och blir riktigt lyrisk.

För fem år sedan blev herr Nordén egen företagare, startade Nordén Musikimport.

– Min grundidé är att inspirera ungdom att spela blåsinstrument. Mitt hjärta brinner för just ungdomar, säger Per.

Nordéns Musikimport är också stark vän av SMOK – guldsporsör. Och sponsrar även RUM-akademien.

– Vi jobbar mycket ihop med Nyköpings Blås. Ja, egentligen jobbar vi ihop med alla i branschen, säger Per Nordén som sitter som "spindeln i nätet" beträffande blåsinstrument och tillbehör.

Per har genom åren jobbat ihop med många kända musiker, bland andra trumpetlegenden Jan Allan, och tenorsaxlegenden Bernt Rosengren.

"SKRÄDDARSYR"

Per går omkring med ett leende på läpparna där inne i rikskonferensens utställningshall. Det märks tydligt att han trivs med livet...

– För min del är denna utställning en fullträff, jag har bokat tid med kunder i flera skolor. Vi jobbar för övrigt på sikt. Och kan också "skräddarsy" olika instrumentbehov.

– Av mina fyra år som utställare på SMOKs rikskonferens var dagarna i Norrköping de bästa. Inte minst för att jag var ensam utställare av blåsinstrument.

Kostnadsfri utbildning

Som ett led i arbetet med att bredda rekryteringen till högskolan, startar Pianoinstitutionen vid Kungliga Musikhögskolan (KMH) hösten 2002 en öppen ungdomsskola för begåvade ungdomar som spelar piano.

– Det gäller att inte tappa bort talangerna. Meningen är att läraren kan följa med hela vägen under utbildningen, säger Rolf Lindblom, prefekt vid pianoinstitutionen. KulturSmockan träffade Rolf Lindblom och professor Stefan Bojsten, båda från KMH, under årets rikskonferens. Vi hade ett intressant samtal om utbildning

Både Rolf Lindblom och Stefan Bojsten är professionella pianister. Och årets rikskonferens i Norrköping var premiär för deras del.

– En mycket trevlig konferens. Bra balans mellan gruppsamtal och diskussion. Kul förresten att få träffa så många musik- och kulturarbetare på en och samma gång.

Rolf och Stefan pratar vidare om deras verksamhet:

– Vi märker vid antagningsproven ett glapp i kunskaper mellan kommunala musikskolan och KMHs kurser.

KMHs öppna Ungdomsskola för pianister kommer att ha plats för cirka 10 ungdomar i åldern 12-18 år. Till denna ungdomsskola kopplas även en fristående kurs i pianometodik riktad till de lärare som är ordinarie lärare till ungdomsskolans elever. Detta metodikkurs om 3 högskolepoäng är alltså kostnadsfri liksom undervisningen för ungdomarna kommer att vara.

– Varje elev studerar för sina respektive lärare i den kommun han eller hon bor. Var fjortonde dag kommer eleven med sin lärare till KMH för en instrumentallektion i musikteori. Instrumentalundervisningen sker individuellt och kompletteras med teoriundervisning i grupp. Elevens lärare får enskild handledning efter varje instrumentallektion, förklarar Lindblom och Bojsten.

Stefan Bojsten
Foto: Jan Dyllicki

Så tyckte utställarna om Rikskonferensen:

Fredrik Ahlström, representant, Bellman & Symfon AB, Göteborg:

– Mycket givande konferens. Det har varit ett stort intresse hos deltagarna. Många som besöker mig är blivande kunder, och vi har haft många nyttiga samtal om våra produkter. Nu tar jag med mig alla impulserna hem och följer upp det senare. För övrigt var det en mycket bra utställningslokal, där alla utställa fanns på samma plan.

Peder Hofmann, utbildningsledare, Kungliga Musikhögskolan, Stockholm:

– Det är alltid lika kul att vara med på rikskonferensen. Här kan man knyta kontakter, deltagarna är för övrigt mina kunder. Medverkade även i Göteborg förra året. Jag tycker också att det är bättre utställningslokaler för oss utställare här i Norrköping, i Göteborg var vi ju spridda över tre våningar.

"Festen en höjdare"

För 20 år sedan började det.

Lennart Willstedt levererar t-shirt och en del andra produkter till blodcentralerna runt om i landet.

Lennart driver företaget Willstedt Trading AB i Kungälv och var en av många utställare på årets rikskonferens i Norrköping.

Att vara med på SMOk:s konferens är närapå en självklarhet för Lennart.

– Nej, kanske ändå inte. Jag var faktiskt i valet och kvalet om jag skulle åka till Norrköping. Men jag ändrade mig, ville vara med för att träffa kunderna, få lite feedback. Jag har varit med ett tiotal konferenser genom åren och årets är nog en av de allra bästa, berömler Lennart.

Besöket i Norrköping gav en hel del goda minnen.

– Mycket välorganiserat av SMOk. Och festen onsdagkväll var en riktig höjdare, anser Lennart Willstedt.

Danskarna på plats – även i år

– Det är alltid positivt att vara med som utställare på SMOk:s rikskonferensen. Göteborg förra året fick en uppföljare i år i Norrköping.

Bertil Wallin, bosatt i skånska Torekov och Sales Manager för Juhl-Sörensen i Danmark, har bara gott att säga om rikskonferensen.

– Här i Norrköping var allt perfekt, till och med snäppet bättre än Göteborg förra året, anser Bertil.

Danska Juhl-Sörensen visade olika flyglar från Steinway, japanska Kavaj (även digitalt och akustiskt piano med inbyggt elpiano/hörlurar) och Yamaha, samt Schimmel-flyglar.

– Vår målsättning är att ge specialerbjudanden under dessa dagar. Och det verkar som om besökarna var belåtna, säger Bertil Wallin.

Bertil Wallin
Foto: Jan Dyllicki

Lennart Bryntesson – veteranen bland årets SMOk-utställare

– Tack för att ni tog hand om mig.

Bison Produkter AB i Årjäng och dess ägare, Lennart Bryntesson, är den verkliga veteranen vad beträffar utställningar vid SMOk:s rikskonferenser genom åren.

Lennart uppvaktades med blommor av SMOk:s Britta Gustavsson strax efter Bert Karlssons intressanta föreläsning.

Lennart Bryntessons företag har nämligen medverkat år efter år – i 20 års tid.

– Det började med bär- och svamp-plockning. En norsk firma tog så småningom kontakt med mig, undrade om jag också kunde sälja notställ!

Självklart nappade Lennart på idén. I dag är hans företag störst i världen på

bär- svamp- och notställ.

– Jag har nu hållit på i 20 år, och har under dessa år levt på musikskolorna. Men branschen är liten, vi är faktiskt dominerande i Skandinavien inom vårt gebit.

Vad gäller notförsäljning har kyrkorna blivit en viktig kundgrupp.

– Ska Svenska kyrkan överleva måste det vara till musik, anser Lennart Bryntesson.

Fredrik Norén, Svenska Jazzriksförbundet, Härnösand:

– En mycket välarrangerad konferens. Afroutbildningen, jazzimprovisationsmusiken, håller på att gå om den klassiska/seriösa musiken. Alla såna här konferenser är viktiga. Vi svenskar måste samarbeta för att överleva, och då är den här typen konferenser livsviktiga.

Yrjan Tangenes, kursutvecklare, Musikpedagogisk IT-Senter, Bergen, Norge:

– Det är första gången jag medverkar på rikskonferens i Sverige. Vi har många kunder i Norge och Danmark. Nu försöker vi komma in på den svenska marknaden. Vi har fått bra respons under dessa dagar.

Martha Hultman, projektledare för RUM-akademien, Linköping:

– En bra konferens, där jag fått många bra kontakter både med utställare och konferensdeltagare. I och med att vårt projekt är nystartat har jag fått många bra uppslag med mig hem. Folk som besöker mig är väldigt öppna och nyfikna. Detta är för övrigt första gången RUM-akademien medverkar på rikskonferensen.

-Det roligaste är när vi tar oss an något helt nytt, säger Kerstin Linzander som idag jobbar i Ljusdals musikskola.

Musiklärare – kom fram ur skrubben! Nyboskolan erbjuder alternativ

-Text och bild Stefan Andersson-

Nyboskolan i Järvsö är en av många skolor som samarbetar med musikskolan i sin kommun, i det här fallet handlar det om Ljusdals musikskola. En av de drivande i arbetet är Kerstin Linzander, välkänd rytmikpedagog och barnkörledare. Kerstin som varit med länge och mycket i musikpedagogiken på såväl högskolenivån som i grund- och musikskolan är fortfarande full av nyfikenhet och entusiasm i sitt arbete på Nyboskolan.

- Det roligaste är när vi tar oss an något helt nytt och att få vara med och se vad som då ska hända, säger hon ivrigt.

På Nyboskolan hade lärarna själva börjat med instrumentspel redan innan Kerstin kom in i bilden, så för barnen var det inget konstigt att musik betydde att spela instrument.

-Idag spelar alla i vissa klasser både flöjt och fiol, berättar Anna Thunell lärare för klass 5. Och arrangemangen skrivs av Kerstin och hennes kollega Göran Eriksson, fiolläraren som för övrigt också är en av musikerna i den populära gruppen J P Nyström. Göran gör sitt första år på Ljusdals musikskola och är glad över att han hamnat just på Nyboskolan där man börjat spela tidigt med barnen.

-Jag märker en mycket mer positiv attityd till att spela, hos de grupper som börjat tidigt, säger han. De blir också duktigare märker jag, så det är nog nyckeln tror jag, att börja spela tidigt.

FRAM UR SKRUBBEN

Det hela började med att grundskolans lärare tyckte att musikskolans personal med sin kompetens skulle ha en annan plats i skolans vardag än som "skrubbspelare" (namn på de ambulerande lärarna utifrån att deras undervisningsrum ofta är rum som råkar vara lediga exempelvis skrubbar, förf. anm.).

Då fungerade det så att en och en av eleverna gick till musikläraren för att spela och på så sätt förblev läraren anonym för övriga skolan och även elevernas musicerande kom i skymundan, menar grundskollärarna.

-Då tänkte vi att alla barnen borde få spela, minns Anna.

-Dessutom blev det så upphäusat för "skrubbar" de få gånger de skulle uppträda, säger Göran.

Det är en helt annan sak med samspel, mycket mer att uppleva, det är lärarna överens om idag. Därför satsar de nu mycket på gruppspel, orkesterspel och körsång. Men de betonar att skolan inte är emot att barn lär sig spela individuellt men att på Nyboskolan vill de ge alla barn en chans att få spela.

Idag gör skolan flera stora föreställ-

Josefin Björklund på Nyboskolan både dansar, sjunger och spelar.

Skynda!
Sista chansen

En tvåårig högkvalitativ

LEDARUTBILDNING

för dig som är chef/rektor inom

musik- och kulturskolan

Nu tar vi in anmälningar till den tredje omgången av CLS 2000
Start hösten 2002.

Boka före 31 maj så kommer Du med!

Mer information får du från hemsidan www.smok.se

Stefan Andersson, SMoK **0708-660304**
eller Ants Viirman, Svenska Kommunförbundet **08-4527997**

Från att ha varit en "skrubbspelarskola" med mest enskild undervisning, spelar idag de flesta i något gruppsammanslagning.

ningar för barnens föräldrar och kompisar, och då deltar alla barn på något sätt.

ALLAS TALANGER TILLVARATAS

Men barn är inte alla lika och därför försöker man på skolan också med att gruppera efter barns speciella intressen.

- Jag ser på dem när det är dags för lite olika utmaningar och då delar vi grupperna annorlunda och ger särskilda uppgifter,

säger Kerstin.

Idealsituationen, menar de på Nyboskolan, är om musiklekrarna skulle vara med oftare och mer i klassrumsundervisningen så att det bättre går att koppla musiken till de andra ämnena och visst kan man säga att de är på god väg i sina intentioner.

Anna Thunell, lärare åk 5 är en av eldsjälarna bakom projektet om Kreativ skolmiljö på Nybo skola i Järvsö.

GRÄNSLÖS MUSIK!

SÅNGER UTAN GRÄNSER

Nu en hel serie samlingar av omtyckta sånger av *alla* slag!
Visor, arior, chansoner, ballader, poplåtar, musikalsånger, lieder, romanser, madrigaler. Sånger på flera språk, från olika tidsepoker. Sånger för alla röstlägen. Kort sagt: **Sånger för alla!**

Erbjudande t.o.m. 30 juni: Köp minst 3 olika delar till 20% rabatt!
Ex: Del 1, 2, 4 normalpris 1101,00
NU 881,00

	Normalt c:a-pris
Del 1 Olika röstlägen	351,00
Del 2 och 3 mansröst - mellan resp. låg	375,00/st.
Del 4 och 5 kvinnröst - hög resp. mellanlåg	375,00/st.
Del 6 Duetter kvinno- och mansröst	375,00

**SK-GEHRMANS
MUSIKFÖRLAG**

www.sk-gehrmans.se

ÅSE SÖDERQVIST-SPERING TEMA ACKORD

Alla som spelar piano eller keyboard bör lära sig spela efter ackordanalys. Tjugo kända melodier med kompförslag.
SKG 10257 C:a-pris 170,00

SK-Gehrmans Musikförlag AB,
Box 6005, SE-102 31 STOCKHOLM
order: 08-610 06 10 fax: 08-610 06 26
order@sk-gehrmans.se

Berätta mer Anna!

– Text och foto: Stefan Andersson –

Dit upp ska vi flyga säger den stora örnen och sätter klorna i den vackra flickan för att dra henne med. Anna Östlund med barn från Bredängskolan söder om Stockholm.

På Bredängskolan är det svårt att inte fångas upp och dras med under lektionerna. Särskilt när "Drama-Anna" är igång. Drama-Anna med de magiska skorna och de magiska berättelserna. Anna levande gör historien och det dröjer bara några minuter efter att dörren stängts så är fantasiscenen klar och vi har alla som genom ett trollslag hamnat i Stockholms stad år 1250.

Så bär arg får man bli när den onda fågeln kommer till fornnordiska Midgård och sprider skräck.

Anna Östlund är dramapedagog och jobbar i Stockholms stads kulturskola.

På Bredängskolan finns hon 6 timmar i veckan och övrig tid på Vår Teater. Anna har ett förlutet från teater och opera, något som hon har stor nytta av i sitt nuvarande jobb med drama. Men hon jobbar inte enbart med ämnet som sådant utan med drama, där konflikthantering ingår som ett viktigt tema.

EFTERFRÅGAD KOMPETENS

Annas erfarenhet är efterfrågad och hennes kunskaper gör henne mycket uppskattad och populär av hela skolan.

– Ofta börjar det med en förfrågan från en skola som vill att jag ska möta en grupp elever som inte fungerar så bra, och så önskar man att jag ska gå in med drama och försöka lösa upp knutarna, berättar hon.

Men att jobba med "brandkärsutryckningar" ger inte optimala effekter menar hon. Hon vill hellre finnas på skolan mer kontinuerligt och kunna träffa barnen oftare under veckan och i olika situationer.

– Jag föredrar att möta hela gruppen invidier inklusive de som fungerar bra, det är viktigt att också få med de "friska" inslagen. Sedan försöker jag öppna för olika lösningar som gruppen själva tillsammans med mig listar ut, säger hon.

KRÄVANDE ROLL

Att jobba med barn och drama med inslag av konfliktlösande övningar ger naturligtvis möjligheter för barn att öppna sig och tömma ur sig sina frustrationer. För att själv orka arbeta kvar i yrket någon längre tid krävs en rimlig balans mellan att ge och ta emot.

– Vad gör du själv med all oro och alla bekymmer du får ta emot från barnen?

– Jag brukar fokusera gruppen och försöka hålla en professionell nivå. Men samtidigt finns det många enskilda barn

som öppnar sig och som naturligtvis stannar kvar i mig efter jobbet. Sånt måste jag ibland gå igenom och sortera upp i mitt eget hjärnkontor.

LOKE, TOR OCH HÖDER

Vid Smockans besök jobbade skolan med det fornnordiska som tema. Barnen ritar och skriver i sina tankeböcker och självklart kommer även temat in i dramalektionerna.

Där använder sig Anna av det muntliga berättandet, kryddat med fångslande mimik och gestik, varvat med dialog och reflektion.

– Den muntliga berättartraditionen behöver vi återvinna, konstaterar hon. Det är lätt att stanna vid att enbart läsa högt ur en bok men man når väldigt mycket längre med berättande.

Men de magiska skorna då?

– Dem köpte jag i Prag och när jag tar på dem så blir jag en rymdprinsessa, avslutar Anna och susar iväg genom korridoren mellan alla barn som försöker få fatt i henne för att få höra mer.

Bagatell

Teleskopet

Den nya generationens notställ

Inga skruvar – bara att dra upp och ner.

Helt fantastiskt! Vacker design som passar in i kyrkorummet. Tre års garanti på teleskopstativet.

Notstället är tillverkat i svartlackerat stål och lättmetall.

Pris: 395:-

Bagatell musikprodukter

Hushyvägen 7, 590 54 Sturefors, Sweden

Tel: 013-527 50, 0708-30 75 74.

Fax: 013-527 52

Homepage: www.bagatell.nu

E-mail: bagatell.musik@beta.telenordia.se

Insändare

På väg mot en bättre och mer verklighetsanpassad pianoundervisning!

Mitt hjärta hoppade av glädje när jag fick se att Pianopedagogförbundet svarat på min artikel.

Äntligen börjar debatten!

Jag håller med om att pianot är ett viktigt instrument med många olika funktioner. Detta är något att ta fasta på i pedagogiken.

SÄMRE PIANISTER

Uppgiften att pianoundervisningen skulle ha försämrats under en lång rad är inom Kommunala musikskolan undrar jag var den kommer ifrån. Många av mina kollegor skulle nog hävda motsatsen. Jag vet att man på KMH är bekymrad över att nivån på dem som söker för att bli konsertpianister sjunker. Om nivån fanns skulle vi då behöva den?

VAD ÄR KVALITET?

Det känns som att vi är överens om gruppundervisningens betydelse också vad gäller möjligheten att nå fler barn. Sant är också att pianot har flera olika funktioner varav utbildningen till konsertpianist är en mycket ringa del. Hur många konsertpianister behöver vi i Sverige? Vi kan inte utbilda till arbetslöshet! Naturligtvis har vi ett kulturarv att föra vidare men det måste ställas i rimlig relation till arbetsmarknaden.

Till skillnad från Pianopedagogförbundet ser jag en förbättring i pianoundervisningen med en bredare utbildning som innehåller mer brukspiano, ackompanjering, improvisation mm.

MER GRUPPUNDERVISNING!

När jag sett Barbro Ottossons jättefina grupplektioner, som jag tycker innehåller allt det som jag ser som fördelarna med bra gruppundervisning, inser jag att pianisterna kanske har kommit längre med gruppundervisningen än andra instrumentaler.

Jag tror att om alla musiklärare skulle arbeta så målmedvetet som Barbro arbetar med sina elever skulle vi inte ha några stora problem.

Jag vet lärare som gärna har grupper ända upp på högskolenivå. Av den anledningen att gruppen är en så viktig dynamisk faktor.

HÖGSTA KVALITET = 0 ELEVER

Enskild undervisning kan inte heller drivas så långt att

minsta möjliga antal elever = högsta kvalitet. Konsekvensen av detta resonemang blir att högsta kvalitet nås om man undervisar 0 elever. Jag tror att man kan få en vettig kvalitet med mellan 70 - 100 elever på en heltidstjänst.

Jämförelsen jag gjorde med grundskolans musiklärare är en jämförelse i fråga om arbetsbelastning. Har vi några grupper med 4 - 6 elever kan vi ha några enskilt om vi tycker att detta är en bättre undervisningsform. Och naturligtvis kan en elev känna samma trygghet och tillit och utveckla sitt eget sätt att musicera i en grupp tillsammans med en erfaren pedagog. Den sociala betydelsen av gruppen är av avgörande betydelse speciellt om eleven inte spelar ensemble eller orkester.

SOCIALT OCH PEDAGOGISKT EN HÖJDARE

Att en lärare med en elev skulle vara någon god lektionsform i sig antyds av t.ex. Anna-Lena Rostvalls och Tore Wests forskning Tore Wests och forskning.

Jag har också pratat med pedagoger som hävdar att det faktum att piano är ett komplicerat instrument där man använder och koordinerar både händer och fötter inte är något argument för enskild undervisning i sig. Här kan gruppen vara en viktig tillgång.

Om vi medvetet lär oss att utnyttja gruppens fördelar kan vi förbättra undervisningen ytterligare.

FORTBILDNING FRÅN KMH

Många har hört av sig efter debatten om gruppundervisning och vill ha mer kött på benen.

KMH bedriver fortbildning i gruppundervisning. Något som har givit väldigt god respons.

Även andra instrument har mycket att lära av den moderna pianopedagogiken. Min önskan är att alla musiklärare skulle få se den fina gruppundervisning som i dag finns på piano.

Varför inte visa det bästa som finns inom pedagogik på nästa SMoK-konferens i Örebro?

- Bättre kvalitet och bättre musikaliskt innehåll
  - Fortbildning i gruppundervisning
- Keep swinging!

Peter Björk
Rektor Köpings Musikskola

EUROPEAN GUIDES

Guide to education
in the

Arts

Utbilda dig i Europa!

*Nu är den här!
Den perfekta
examenspresenten*

Den första guiden över eftergymnasiala konstnärliga utbildningar i Europa.

27 länder presenterar cirka 2.500 utbildningar i allt från musik till cirkus. Här finns skolorna, utbildningarna, adresser, telefonnummer och hemsidor. **Guide to Education in the Creative Arts** är ett måste för dig som vill resa och utbilda dig. Och du...

tipsa din skola om en bra examenpresent till dig som avgångselev. Pris för SMoK-medlemmar: 100:- st. Icke medlemmar: 150:- st.

Beställningar:
dag.krafft@telia.com

SMoK
Dag Krafft

Industrivägen 33
763 41 HALLSTAVIK
Tel och fax 0175-686 50

**Blås i vad Du vill!
Inget problem, vi har allt!**

Försäljning • Uthyrning • Service • Reparation
Räntefri uppdelning • Återköpsgaranti • Instrumentförsäkring

**Vi har fått in ett parti blåsinstrument!
Upp till 40 % på ordinarie priser!!!!**

**Utförsäljning av Gigbags, etuier och
andra tillbehör med upp till halva priset!!!!**

Adress: **Torptjärnsvägen 9
669 30 Deje**
E-post: **mail@uffesblas.com**

Tel/fax: **0552-418 70**
Hemsida: **www.uffesblas.com**
Ring, faxa eller skriv för katalog!

Prenumerera på Sveriges
FRÄCKASTE
kulturtidning

**Kultur
SMoKAN**

Ring och boka din
prenumeration
0660/26 61 00

BRAKsuccé

Politiker och barn på Karlskogascenen

-Av Åke Dahlbäck-

Under april bjöd Kulturskolan i Karlskoga på teater för stora och små. En grupp med 21 barnskådespelare mellan sju och 13 år och nio vuxna skådespelare ackompanjerades av en kör på 24 personer samt en lika stor orkester.

Dramapedagog Eva Dellerud var ansvarig för projektet:

- Vi började att arbeta med föreställningen i augusti 2001. Premiären gick av stapeln i april med föreställningar 19-21 april för grundskolans årskurs tre och fyra. Dessutom hade vi föreställningar för allmänheten. De yngsta medverkade var barnskådespelare som var 7 år. Den äldste var i pensionsåldern. Orkestern var samtliga högstadieelever, berättar Eva Dellerud.

Pjäsen, BRAK, Barnens Rätt Att Kämpa, skrevs av Jacke Sjödin i början av 1990-talet för elever i Sollefteå. Pjäsen handlar om hur eleverna protesterar när politikerna vill ta bort en lekplats för att an-

lägga en soptipp.

- Pjäsen håller bra idag. Det är mycket som aktuellt för dem idag - frågor kring inflytande och demokrati. Och inte minst miljö.

NAPPADE PÅ IDÉN

För att få en ytterligare dimension i arbetet tog man kontakt med ett par av kommunens politiker, ordföranden i Barn- och ungdomsnämnden samt ordföranden i Kultur och föreningsnämnden.

- De nappade på idén tillsammans med två andra politiker, och de fyra spelade rollerna Trist, Trög, Torr och Tvär, berättar Eva Dellerud.

Barnen tyckte det var spännande att möta riktiga politiker. En extra dimension var att vuxna och barn diskuterade kring aktuella politiska frågor, något som inte bara innebar populära beslut.

- Nej, under arbetet med pjäsen fick Barn och ungdomsnämndens ordförande det trista uppdraget att lägga ner en fritidsgård. Och här gällde mycket att förklara för barnen de demokratiska spelreglerna.

UPPSKATTADE FÖRESTÄLLNINGAR

Jacke Sjödin hade gett gruppen fria händer att arbeta med materialet och det innebar att man omarbetade både musik och texter. Nya arrangemang skrevs av Peter Rönnklint, och man la även till nya frågor runt skolan. Det innebar en del nya texter och ny musik, som skrevs av de medverkande.

- Det blev tre dagars uppskattade föreställningar både för skolan och för allmänheten, avslutar Eva Dellerud.

Bagatell

"Sitar"

Nu har du råd att sitta på flera stolar. Prova Bagatells nya sittriktiga kör/orkesterstol Sitar: pris 495:-. Finns med 3 olika fasta lutningar, inga skruvar som krånglar. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtestad med toppbetyg.

Bagatell musikprodukter

Husbyvägen 7, 590 54 Sturefors, Sweden

Tel: 013-527 50, 0708-30 75 74.

Fax: 013-527 52

Homepage: www.bagatell.nu

E-mail: bagatell.musik@beta.telenordia.se

JONAS NÄSLUND AB

specialist på träblås

Två företag i samverkan

Jonas Näslund AB

och

Brass Specialisten

har inför sommaren en mängd

specialerbjudanden

på instrument och tillbehör.

Kolla våra hemsidor.

Ring eller maila för priser:

Alexander, Buffet, Dixon, Sel-

mer, Stomvi, Yamaha, mm.

Vi syr ihop specialpaket:

Ex.: instrument, munstycke,

metronom, ställ, tuner och gigbag

eller något annat.

Välj kombination!

Ring och föreslå,

så ger vi dig ett bra pris.

Vi har ett brett sortiment av

instrument och tillbehör!

Bla.:

Flöjt: Buffet, Trevor James,

Yamaha

Klarinett: Buffet, Howarth,

Selmer, Yamaha

Sax: Buffet, Dixon, Keilwerth,

Ramponne, Selmer, Yamaha

Trumpeter: Yamaha, Selmer,

Stomvi, B&S

Tromboner: Besson, Conn,

Courtois, Yamaha

Valthorn: Alexander, Besson,

Hoyer

Yamaha Personal Studio ST5 i

lager. Prova!

Vi har ett bra och billigt

hyresprogram

och en mycket förmånlig

instrumentförsäkring

Sommartider

from 24 juni tom 4 augusti

Vardagar 12.00 - 17.00

Lördagar stängt.

Träblås: 08-411 2929

Bleckblås: 08-411 6262

Wallingatan 35, 111 24 Stockholm

BRASS

SPECIALISTEN

www.brass-spec.se

Rock City

– högskoleutbildning för managers

- Av Åke Dahlbäck -
Det började med en musikfest på ett gårde i början av 1980-talet. Tjugo år senare har Hultsfred 130 studenter på högskolenivå i musikindustriproduktion, 65 beltidsanställda i 12 företag. Och landets internationellt mest kända rockfestival.

Kent är ett av de band som har kopplingar till Hultsfredsfestivalen. Foto: BMG.

Den 18 januari togs ett stort steg av erkännandet av musikindustrin som en viktig faktor i näringslivet. Inför 400 gäster överlämnades nycklarna till Rock City, Hultfreds centrum för forskning, utbildning och utveckling av rockmusik till två representanter för framtiden i bygden, två tolvåringar från orten.

- Vi bygger Rock City på flera grundpelare; utveckling, utbildning, forskning, företagsamhet och ett Rockseum, ett museum för rockmusik, berättar Frederika Svensson, marknadschef på Rock City.

STORT KOMPLEX

Rock City håller till i ett 3000 kvadratmeter stort komplex i lilla smäländska Hultsfred. Här samsas högskolestudenter med rockmusiker om utrymmet. Här finns bland annat utbildningslokaler, konferenslokaler, två restauranger, en replokal och ett referensbibliotek med anknytning till populärmusik.

- Och vi har samarbete med Valla Folkhögskola vad som gäller evenemangsproduktion, fortsätter Frederika Svensson.

Den svenska musikindustrin har blivit en av världens viktigaste, inte minst vad som gäller kvinnliga artister. Till detta kommer producenter av musik och musikvideo. Samtidigt har det saknats högre utbildning för producenter, managers och andra drivfjädrar i musikbranschen. Till

Rock Citys högskoleutbildning i musikindustriproduktion hade man vid sista intagningen 721 sökande på 35 platser. Betygssnittet blev imponerande...

- Och de som sökte hade alla någon form av koppling till musik. Man spelade eller sjöng, vilket är något av en förutsättning.

120 POÄNG

Totalt omfattar programmet tre år, alltså 120 poäng. Av dessa handlar en betydande del, 60 poäng, om företagsekonomi, och till detta kommer music management, som ämnet beskrivs på college i USA. Många av kursmomenten är branschspecifika. Efter genomgången utbildning handlar marknaden om skivbolag, promo, manager eller jobb som arrangör. I samarbete med Valla Folkhögskola driver Rock City ett projekt kring digital musikdistribution. Grunden ligger här på det tekniska, digital ljudinspelning. I samarbete med branschen lär man sig bland annat grunderna för överföring av ljud till nätet.

För Hultfreds kommun innebär Rock City arbetstillfällen där Rockparty har fått en stabil samarbetspartner. Den stora festivalen har fått en efterföljare för oetablerade band. I november går årets Rookiefestival av stapeln.

- Det finns alldeles för få speltillfällen för oetablerade band. Vi kommer att välja ut band från de demos vi får in. Till festivalen kommer även band i karriären.

För musik- och kulturskolorna blir Rock City ett jättesytt, inte bara för Hultfredstrakten. Och skolornas arbete får mycket beröm från ledningen av Rock City.

- Musikskolorna är jättebra. Det är som fröna sätts, som de första grunderna läggs till sitt musicerande, sammanfattar Frederika Svensson.

Populärkultur i fokus för vinnande uppsats

- Av Åke Dahlbäck -

Kristin Sellmans uppsats "Populärkultur i kulturpolitiska dokument" är det vinnande bidraget i Ungdomsstyrelsens uppsatsstävling våren 2001, och uppsatsen premieras med 10 000 kronor.

Ungdomsstyrelsen utlyste i februari 2001 en uppsatsstävling som skulle belysa kommunal, regional eller central kulturpolitik ur ett ungdomsperspektiv. Under året har ett tiotal bidrag lämnats in, uppsatser på högskolenivå.

- Kristin Sellmans uppsats är skriven på magisternivå, säger Torgny Sandgren, handläggare på Ungdomsstyrelsen.

Uppsatsen belyser de kulturpolitiska ambitionerna att motverka "kommersiellismens negativa biverkningar" samt "folklig" aktivitet och egen kulturell verksamhet.

- De ungas egna kulturverksamheter har ibland haft svårt att få stöd från kulturpolitikens aktörer bland annat utifrån ett ställningstagande där kulturverksamheterna, exempelvis inom populärmusiken, betraktas som kommersiella. Diskussionen kring kulturpolitikens förhållningssätt till populärkultur är därför angelägen ur ett ungdomspolitiskt perspektiv, säger Torgny Sandgren.

KLASSISK DEFINITION

Kristin Sellman, som läser Biblioteks- och informationsvetenskap på Högskolan i Borås, har studerat statliga kulturpolitiska dokument, samt debatten kring dessa. Utgångspunkten har varit kulturpropositionen från 1974 samt uppföljningarna till denna från 1995 och 1996/97.

Kristin Sellman har i sin uppsats studerat propositionerna med inriktning mot den amerikanske sociologiprofessorn Stuart Halls idéer. Hall definierar populärkultur på ett klassiskt sätt - den är skapad som en handelsvara för massorna och

att den är skapad av folket. Den viktigaste faktorn är att populärkulturen ska stå i ett spänningsförhållande till finkulturen, den accepterade kulturen.

I sin sammanfattning konstaterar Kristin Sellman att statens förhållningssätt gentemot populärkulturen har förändrats under tjugo år. I kulturpropositionen från 1974 låg ambitionen framför allt att motverka "det kommersiella utbudet" medan man under 90-talet fått en allt mer komplex syn på begreppet. Det finns en allt mer tydlig medvetenhet om att inte all kommersiell populärkultur är förkastlig utan positiva aspekter av fenomenet påpekas.

Två andra bidrag: "De väldtar vår stad - en studie kring debatten runt klotter och graffiti" av Maria Gustavsson och "Museum - skola - arkeologi. Hur ser mötet ut?" av Ulrica Goss fick även belöningar från Ungdomsstyrelsen.

Jazzlinje för tjejer i Svalöv

-Av Stefan Franzén-
Runt om i landet finns folkhögskolor med inriktning på musik.

På Fridhems folkhögskola i Svalöv studerar eleverna på musiklinjen jazz.

Det som är unikt för skolan är att man dessutom har en jazzlinje enbart för tjejer.

Nyligen avslutades intagningsproven till Fridhems folkhögskola utanför Svalöv i Skåne. Närmare 400 musikintresserade hade sökt till den tvååriga musiklinjen med inriktning mot jazz. Under två dagar genomfördes antagningsproven.

- Ribban ligger mycket högt. De som söker är duktiga, säger Mattias Hjort, en av fyra lärare på musiklinjen.

De flesta av dem som söker är män. Kvinnorna är i minoritet vilket fick skolan att ta sig en funderare på hur man på något sätt skulle kunna fånga upp kvinnorna som sökt musiklinjen men inte kom in. Många som inte kom in tappade lusten och trappade ner på sitt musicerande.

- Det tyckte vi var synd och kom då på att vi kunde starta en ettårig instrumental musiklinje enbart för tjejer, förklarar Mattias.

SEX PLATSER

Sagt och gjort.

För tre år sedan drog man i gång satsningen på tjejerna, men det var inte lätt att hitta elever till den klass som skulle bli pilotklassen. Via kontakter lyckades man dock samla en grupp. Eleverna gjorde sedan en utvärdering som legat till grund för den fortsatta undervisningen.

- Vi har även fått in synpunkter från de klasser som gått och går på skolan. Bland annat genomförs mycket av undervisningen nu tillsammans med den ordinarie musiklinjen. Så var det inte från början. Nu är den enda riktigt stora skillnaden att man har separat ensembleundervisning.

Sex platser finns det på tjejlinjen och eleverna kommer från hela Sverige. Ja, det går även elever från Norge och Danmark på linjen. Saxofonisten är från Norge och trumslagaren från Danmark. Bland eleverna i nästa kull kommer exempelvis basisten från Norge så ryktet om att det finns en jazzlinje för tjejer har spritt sig. I år sökte 14 tjejer till de sex platserna.

- Det är många blåsare som söker vilket gjort att vi ännu inte hittat någon gitarrist eller pianist till nästa år. Så än finns möjlighet att söka även fast ansökningsrörelsen gått ut, hälsar Mattias som också berättar att den som vill träna sång inte kan göra det på Fridhem då det inte finns plats.

GEMENSAMMA PROJEKT

Vad gör man då på jazzlinjen? Mycket går ut på att lära sig improvisera vilket man gör genom att kolla in olika stilar, mest inom jazz, och göra olika improvisationsövningar. Eleverna har också ensemble, instrumentalundervisning, gehör, teori, studioteknik, rytmikmetrik och kreativ ensemble på schemat.

- Dessutom ingår ett flertal gemensamma projekt med musiklinjen som till trio- och kvartettspel, musikhistoria, CD-inspelning och samprojekt med andra linjer på skolan som skriver-teater och videolinjen.

På våren genomförs också en turnévecka där eleverna visar prov på sina färdigheter. Årets klass har spelat på bland annat barer och jazzklubbar i Oslo, Göteborg och på båten mellan Göteborg och Oslo där man spelade ihop till sin resa och logi.

- Turnén är utan tvekan vårens höjdpunkt.

Att Fridhem har jazz som sin profil är en ren tillfällighet. När undervisningen startade var de undervisande lärarna jazzmusiker vilket speglade av sig.

...signerat Daniel Hellström/Jonas Andersson

En helt ny form av umgänge börjar växa fram i den allt mer datoriserade världen - man kanske kan kalla det för "cyberumgänge". Det innebär att man med datorns hjälp håller kontakten med sina gamla, och nyvunna vänner, över nätet. Det vi talar om är ICQ, Microsoft Messenger m.fl. Dessa små program bygger på en princip som kallas "instant messaging" som betyder ungefär "direktmeddelande". Begrepp som chatta känner de flesta till, men allt fler börjar också tala om "messa" eller "ICQa", i betydelsen "skicka ett meddelande".

ICQ och Microsoft Messenger är helt gratis och du laddar ner programvaran och installerar den helt enkelt på din dator. Programmen känner av när du är uppkopplad och startas då automatiskt. Där kan du söka efter dina vänner (om de har samma program installerat) och lägga till dem i din kontaktlista, eller göra nya bekanskap genom att tillåta andra prata med dig. Du ser direkt vilka av vännerna som är uppkopplade för tillfället och kan då skicka ett meddelande som han eller hon ser direkt. Det är också möjligt att skicka filer och webblänkar mellan varandra och använda programmet precis som en chatt, istället för meddelandesystemet. I chatten ser man direkt vad den andre skriver och behöver följaktligen inte "skicka iväg" meddelandet. En självklar fördel mot vanliga webbaserade chattar på t.ex. passagen är att man här kan välja precis vem man vill prata med.

Med bredbandets utbyggnad öppnas stora möjligheter, varav dessa program är en. En annan nyttig funktion är att man kan "ringa" till varandra över nätet. Allt som behövs är ett par hörlurar, en mikrofon och bredband i någon form. Man talar då precis som i en vanlig telefon - med sämre ljudkvalitet förvisso, men helt gratis!

Eftersom allt fler program av den här karaktären börjar dyka upp, finns det ett problem i att de inte är kompatibla med varandra, (som vanligt för datavärlden). Men också som vanligt finns det lösningar på detta - ett program som heter Trillian, t.ex. Detta är helt gratis och samordnar de flesta stora instant messaging-program och låter dig skicka meddelanden till din kompis även om han använder Microsoft Messenger när du själv har Yahoo's motsvarighet! Många miljoner datoranvändare världen över använder dessa hjälpmedel, så det lär knappast bli svårt att hitta någon att prata med!

Delightful Music

ARRANGEMANG
för Orkester • Kvintett
Kvartett & Trio

Visor • Klassiskt
Folktoner
eller egna önskemål

Beställ vår folder
med samtliga titlar och
arrangemang.

Folder finns även över CD-skivor
som kan beställas.

DELIGHTFUL MUSIC

Box 228, 201 22 Malmö

Tel 0739-19 03 80

E-MAIL: fb.music@hushmail.com

Snart är det sommarlov och många barn blir lediga. Har ni sommarverksamhet på er skola?

Jan Eurén, musikledare, Gislaveds Musikskola:

– Nej, det planeras ingen sommarverksamhet för musikskolans elever i Gislaved.

Ingrid Ståle, biträdande rektor, Växjö Kulturskola:

– Vi erbjuder sommarkurs i sång, dans och rörelse de två första veckorna efter skolans slut. Vi vänder oss till elever som

går våra Fame- och danskurser, samt de som söker till samma kurser i höst. Detta är ett utmärkt sätt att få prova på. Kursen kostar 400 kronor för redan inskriven elev och 450 kronor för presumtiv elev.

Lars Sundvall, biträdande rektor, Norrköpings Musikskola:

– Nej, det planeras ingen sommarverksamhet för musikskolans elever i Norrköping. Däremot

finns det elever från vår skola som deltar i aktiviteter i andra skolor under sommarlovet.

A VISTA-TEKNIK
Boken som avslöjar
hemligheten med notläsning!
www.khmp.nu
Läs mer på hemsidan!

Fiolspel ger nackont?

Fiolspelare löper risk att få besvär med nack-skuldermuskulerna.

Det har uppmärksammats av tre försäkringsbolag, som nu ställt upp med 220 000 kr till ett forskningsprojekt på Umeå Universitet vilket om möjligt ska resultera i upptäckten av skadeförebyggande spelteknik.

Ny orkesterutbildning

The Swedish National Orchestra Academy heter en ny, internationell orkesterutbildning på Musikhögskolan i Göteborg. Den är tvåårig, engelskspråkig och ger magisterexamen, Magister of Fine Arts in Music.

Lars Brandström, utbildningschef vid Musikhögskolan, till Svenska Dagbladet:

– Utbildningen är efterlängtd. Orkestrarna klagar i dag över att det blir allt svårare att rekrytera musiker. Deras standard är hög, när de utbildats är de virtuoser. Men de hinner inte skaffa sig orkesterrutin eller kännedom om den enorma orkesterlitteratur som finns.

– Nu startar vi en elitutbildning där eleverna redan har minst tre års grundutbildning. Första kursen utgörs av 45 studenter från olika länder och inleds till hösten.

Kalle Anka hellre än rappakalja

Torra, politiska dokument intresserar knappast barn. Det gör däremot garanterat Kalle Anka. Något som samerna tagit fasta på.

Nils Öyvind Helander, forskare i samiska språk, och Aslak Mikal Mienna, samisk radioredaktör, anser det självklart att prioritera översättningen av Kalle Anka till samiska än politiska texter.

– Vi märkte att det var stor efterfrågan på den samiska utgåvan av Kalle Anka som kom på 80-talet. Då insåg vi hur lätt det var för barn att stifta bekanskap med det samiska skriftspråket genom serien, säger Mienna till TT-NTB.

Åldrad sångfågel tar ton igen

Alice Babs är still going strong, 78 år ung.

I sommar ger hon åtta konserter med början på Sandvikens Big Bang den 30 juni, tillsammans med Nisse Lindbergs Third Saxen Galores. Hon hinner även med två framträdanden i Norge. Swing it, Alice!

Music Management-utbildning i norr

En universitetsutbildning i Music Management startar till hösten i Skellefteå. Tidigare finns det en liknande sådan i landet, nämligen i Hultsfred.

Utbildningen leder till arbeten som marknads-, försäljnings- eller förlagschef eller till jobb som arrangör eller i boknings- och produktionsbolag.

Den är på 120 poäng, en fil. kand, och inriktar sig mest på marknadsföring och management.

Egen musikklass på högstadieskola i Härnösand

Som andra högstadieskola norr om Dalälven satsar nu Franzénskolan i Härnösand på en ren musikklass. Detta efter att skolan under tre år satsat hårt på musik.

Inga speciella antagningsregler kommer att gälla i inledningsskedet och musikklassen innebär att eleverna får ytterligare ett par timmar musik i veckan.

Bli kulturjournalist

Umeå universitet erbjuder en tvåårig utbildning i kulturjournalistik. Kursen startar till hösten och blir den första i landet. Arbetsmarknaden förväntas bli olika mediers kulturredaktioner men även kommunernas kulturförvaltningar tros anställa kulturjournalisterna, enligt Umeå universitets tidning Aktum.

Ulvskog och kultursponsring

Debatten om sponsring i kulturlivet går vidare. Marita Ulvskog har uttalat i DN att kultur "ska finansieras av det allmänna" och Mikael Strandängar från föreningen Kultur och näringsliv reagerar.

–Marita Ulvskog står väldigt ensam i sin syn på sponsring och mecenatskap, både i Sverige och i andra länder, säger han.

Nu vill EU-kommissionen tillskapa en harmonisering av skattelagstiftningen mellan de olika länderna. Det togs upp på kommissionens möte i Madrid härom veckan där chefer för de stora kulturinstitutionerna i Europa deltog liksom lobbyorganisationer liknande den svenska Kultur och näringsliv.

Hundra stråkelever spelar rock

Gruppen Electric Fiddlers vars medlemmar bland annat siter i Malmö symfoniorkester, har jobbat under temat rockmusik med över hundra unga musikskoleelever från skåne-kommunerna. Förutom stråkarna deltog också körer från tre kommunala musikskolor. (Sydsvenskan)

Robert Wells och Joe Labero

Planisten och SmoK-ambassadören Robert Wells kommer att sätta upp en show på anrika Alberg Häll i London. Där ska det bli show och trolleri under två magiska dagar i november. Wells och Labero utlovar en föreställning i Radio City Music Hall-stil med bl a levande djur på scenen, is och traditionellt bensprattel av den svenska dansgruppen The Rapsodettes. (DI)

Medalj till trotjänare

Regeringen har beslutat tilldela musikern Bengt-Arne Wallin medaljen i guld av femte storleken med inskriften Illis quorum meruere labores för hans mångåriga och betydelsefulla insatser för svenskt musikliv.

EMU möttes i Schweiz

Europeiska Musikskoleunionen med delegater från 22 länder har i samband med den 7:e Europeiska Ungdomsmusikfestivalen, haft sitt möte. Där presenterade bland annat Sverige och Danmark grundidéerna kring den 8:e festivalen som ska genomföras gemensamt mellan SmoK och den danska motsvarigheten DAMUSA. I Schweiz samlade nära 8000 unga musikanter under 5 dagar i samband med pingsthelgen.

Den geniala idén

nilton
www.nilton.s

Niltons produkter är utvecklade av musiker för musiker och mycket lätta att Justera • Fälla ihop Transportera • Förvara I Niltons sortiment finns olika notställ, notbelysningar och väskor som kan kombineras för att passa dig bäst!

Nilton AB • Älgvägen 1 • 428 34 Källered
Tel 031-795 01 50 • Fax 031-795 00 45

Tung kultkuning

–Av Åke Dahlbäck–

*Per-Åke Tommy "Peps" Persson
hör till landets mest folkära artister.
Hans blandning av blues och reggae
på skånska gillas av både gammal
och ung.
Smockan tog tempen på Peps efter en
spelning.*

*Hej, Peps. Skulle du vilja vara med i artistpor-
trättet i tidningen Kultursmockan, Musik och
kulturskolornas tidning? Är det OK med en inter-
vju?*

– Visst, det går bra.

*Du spelar ju både munspel och gitarr. Vilket är
ditt huvudinstrument?*

– Från början spelade jag faktiskt trummor.
Det var i ett dansband i början av 1960-talet.
Men efterhand har jag fortsatt med sång,
munspel och gitarr.

*Efter dansbandstiden sadlade du om till blues.
1966 bildade du Downbeat Crowd med den förs-
ta skivan, Blues connection. Var det förebilder i
England, som Clapton, som fick dig att lyssna på
bluesen? Eller fick du inspiration från annat håll?*

– Jag var nog lite snobbig. Jag har egentligen
aldrig lyssnat så mycket på engelsk blues. Det
var de svarta förebilderna i USA, främst Chi-
cago, som jag lyssnade på. Munspelare som
Little Walter. Och många andra namn.

BLUES PÅ SKÅNSKA

*1972 spelade du in The week Peps came to Chicago borta i USA. Då
gällde engelska som huvudspråk. När började du skriva texter på svens-
ka?*

– Det var direkt efter det albu-
met. Jag tyckte att det kän-
des fel att sjunga på eng-
elska, att bara imitera
andra musiker som kun-
de bluesen bättre än jag.
Och då blev det blues på
skånska.

*Hur kom det sig att du börja-
de spela reggae? Du var väl pi-
onjär? Hörde du reggae i USA?*

– Borta i USA fanns det så mycket nytt som inte kommit hit till
Sverige. Jag fick många nya idéer. Men det var faktiskt en musiker
från Västindien som spelade med Blodsband som introducerade
reggae för mig. Det finns faktiskt många likheter med svensk folk-
musik, svensk dansmusik. Man hittar rytmer som liknar schot-
tis....

*Under 70-talet kom flera av dina stora album – Hög standard, Drop-
pen urbolkar stenen, Spår och Fyra tunnländ beator om dan... Och
1982 Persson sjunger Persson, ett album med Edvard Perssonlåtar.
Varför spelade du in den skivan?*

– Det var egentligen en hyllning till min morsa. Hon gillade Ed-
vard Persson, det var hennes stora idol. Och det är musik som jag
vuxit upp med. Det stora problemet var faktiskt att hitta låtar som
håller måttet. Han var ju otroligt populär, och spelade in både ka-

*Peps Persson –
en musikalisk
kultfigur. Foto:
Åke Dahlbäck.*

nonlåtar och smörja. Men jag tror att jag kanske hittade de bästa
låtarna.

HAR EN EGEN STIL

*Under en konsert blandar du friskt mellan blues och reggae. Vad är du
egentligen – bluesmusiker eller reggaemusiker?*

– Varken eller. Jag har min egna musikaliska blandning. Jag är vit,
svensk – skåning. Det betyder att vår tradition alltid finns med.
Till denna kommer svart blues, och rytmer från Västindien. Men
jag är inte svart bluesångare från södra USA, och det kommer jag
aldrig att kunna bli. Jag spelar med en egen stil.

*Det har varit ganska få nya album under de sista åren. Har du inget
nytt material på gång?*

– Dagens uppsättning av Blodsbandet har spelat ett år tillsam-
mans. Jag har spelat länge tillsammans med trummisen, Bosse
Skoglund. Han är fantastisk. Han har sån otrolig närvaro, finns
med hela tiden i musiken. Nya medlemmar är basisten Michael
Fahleryd, gitarristen Max Schultz, Thommy Berndtsson på key-
boards och Peter Martin på perkussion. Vi har en del nytt på gång,
och när vi är mogna blir det nog en skiva. Kanske i år, vi får se.
*Vad har musikskolorna betytt för dig. Vad har du för musikalisk utbild-
ning?*

– Det fanns inga musikskolor i Hässleholm när jag började spela.
Jag har lärt mig allt själv. Den enda musikutbildning jag fått var en
gitarrkurs. Och den var usel. Det var en dragspelare (!) som hade
studiecirkel. Jag kunde mer än honom. Betydligt mer...

– Men det är bra att ungdomarna har bra musikutbildning. Mu-
sikskolorna är viktiga!

nnn

Den enda
musikutbildning jag fått
var en gitarrkurs. Och
den var usel